

DİĞER ÖZEL DOSYALAR

**VERGİ YARGISI SAHTE FATURA KULLANIMINDAN DOĞAN
HANGİ İHTİLAFLARDA İDARE HANGİ İHTİLAFLARDA İSE
MÜKELLEFLER LEHİNE KARAR VERİYOR ?**

**ÖZEL DOSYA
NO:13**

Uygulamada mükelleflerin sıkça muhatap oldukları “sahte fatura” kullanımı iddiası konusunda Danıştay 2007 yılında verdiği bir kararla, faturanın sahte olup olmadığının ispatı için bir dizi işlemlerin ve eylemlerin bulunmasını şart kılmıştır.(Dn. 4. D.’nin, 26.04.2007 tarih ve E.2006/1742, K.2007/1408 sayılı Kararı) Danıştay’a göre;

“İçeriği itibarıyla yanıltıcı olduğu sonucuna varılan faturaları veren şirket hakkında düzenlenen raporlar üzerine idarece ne gibi işlemler yapıldığı, bu raporlara dayalı olarak komisyon geliri elde etmekten dolayı tarhiyat yapıp yapılmadığı, yapılmış ise sonucunun ne olduğu, bu raporlarla ilgili yargı kararlarının bulunup bulunmadığı, söz konusu şirketin mükellefiyetinin idarece terkin edilip edilmediği, edilmişse dava konusu yapıp yapılmadığı, davacıya fatura düzenlediği dönemlerde, katma değer vergisi beyannamelerini verip vermediği adına katma değer vergisi tarhiyatı yapılmış ise bu konuda yargı kararı bulunup bulunmadığı hususları davalı idareden ya da faturaları düzenleyen şirketin bağlı bulunduğu vergi dairesinden araştırılıp bu araştırma sonucuna göre karar verilmesi gerekirken davanın reddedilmesinde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, mükellefin temyiz isteminin kabulüyle, Vergi Mahkemesi kararının, belirtilen hususlar araştırılarak sonucuna göre yeniden karar verilmek üzere bozulmasına, oybirliğiyle karar verildi”

Danıştay’a göre bir faturaya sahte fatura denilebilmesi için;

- Sahte ya da yanıltıcı faturaları verenler hakkında, düzenlenen raporlar üzerine idarece ne gibi işlemler yapıldığı,

- Bu raporlara dayalı olarak, “komisyon geliri” elde etmekten dolayı, işlem yapılıp yapılmadığı ve yapılmış ise sonucunun ne olduğu,
- Bu raporlarla ilgili, yargı kararlarının bulunup bulunmadığı,
- Söz konusu firmanın mükellefiyetinin, idarece silinip silinmediğinin, silinmişse dava konusu yapılıp yapılmadığının,
- Fatura düzenlendiği dönemlerde, KDV beyannamelerini verip vermediği,
- Adına tarhiyat yapılmışsa, bu konuda yargı kararı bulunup bulunmadığı,

gibi hususların araştırılması gerekmektedir. Danıştay’a göre, bu hususlar araştırılmadan mükellefin kullandığı faturaya sahte fatura denmesi mümkün değildir.

Söz konusu kararın; mal ve hizmet satın aldığı mükelleflerin hesapları üzerinde inceleme yapma hakkına sahip olamayan ve gerçekte bir mal ve hizmet alımı gerçekleştiren iyi niyetli mükelleflerin korunması amacıyla alındığını düşünüyoruz.

Aslında yargının bu konudaki görüşünün sadece yukarıdaki kararla sınırlı olduğunu söylemek mümkün değildir. Benzer uyuşmazlıklarda yargı, faturaların sahteliğinin ispatı için “yeterli incelemeyi” şart koşmuştur. Bu konudaki örnek yargı kararları aşağıdaki gibidir.

Danıştay 4. Dairesi 18.12.1998 tarih E.1997/5110 K. 1998/5386 sayılı kararında; “sahte ve kapsamı itibarıyla yanıltıcı belge kullandığına, bu belgeyi veren hakkında düzenlenen inceleme raporuna dayanılarak hüküm olunması hatalıdır. Belgeyi alanın da defter ve belgelerinin incelenmesi ve bu faturanın gerçek bir ticari ilişkiye dayalı olup olmadığının saptanması gerekir.” yönünde karar vermiştir.

Danıştay 4. Dairesi 26.0.1998 tarih E.1997/2818 K. 1998/45 sayılı kararında; “mal alışlarının gerçek olmadığı yolunda yeterli inceleme somut saptama yapılmayan yükümlünün adlarına fatura düzenlediği vergi mükellefi olan kişi ve kuruluşlar nezdinde inceleme yapılıp, davacı ile söz konusu şahıslar arasındaki mal alışverişinin gerçek olmadığı yolunda her hangi bir tespit de bulunmadığından varsayıma ve incelenmeye dayalı açık olan tarhiyatın kaldırılması gerekir.” yönünde karar vermiştir.

Danıştay 4. Dairesi’nin E.1999/6246, K.2000/2362 sayı ve 25.05.2000 tarihli Kararında; “Yerel Mahkemenin, (...) ihtilaf konusu faturalar vergi usul kanunu hükümlerine uygun düzenlediği ve inceleme elemanınca anılan faturaların gerçek bir emtia alımına ait olup olmadığı araştırılmadan sadece faturayı düzenleyen şahıs hakkındaki tespitler esas alınarak tarhiyat yapıldığının anlaşıldığı” gerekçesi ile, tarhiyatın terkinin yönündeki kararını, davalı idare’nin temyiz talebinin reddi ile onama kararı vermiştir.”

Danıştay 3. Dairesi de 04.11.1999 tarihli E.1999/292 K.1999/3674 sayılı kararında; “Davacının adlarına fatura düzenlediği kişiler ile davacı arasındaki ticari ilişkinin mahiyeti araştırılmadan, faturaların gerçek mal satışı karşılığı olarak düzenlenmediği hususunda

hukuken itibar edilebilir nitelikte herhangi bir tespitte bulunulmadan varsayım yoluyla faturaların, içeriği itibariyle yanıltıcı (sahte) addedilmek ve komisyon geliri elde edildiği kabul edilmek suretiyle bulunan matrah farkı üzerinden yapılan cezalı tarhiyatta hukuka uygunluk bulunmadığından aksi yönde verilen vergi mahkemesi kararında yasal isabet görülmemiştir.” Açıklaması ile aynı yönde hüküm vermiştir.

Yine Danıştay 4. Dairesince verilen 16.11.2005 tarih ve E.2005/183, K.2005/2105 sayılı kararında; “ fatura alınan firmaların sahte fatura düzenlediklerinden söz edilerek, davacı şirketin ilgili yılda içeriği itibarıyla yanıltıcı fatura düzenlediği sonucuna varıldığı, ancak vergi incelemesinin amacına uygun olarak yapılacak bir inceleme ve karşıt incelemeler yapılmadığından ve envanter dengesi, mal hareketi, iş gücü, üretim kapasitesi, iş olanakları yönünden araştırma ve tespitlerde bulunulmadığından eksik inceleme sonucu düzenlenen rapora istinaden ...” yapılan işlemi iptal eden Vergi Mahkemesi kararı onanarak Vergi Dairesi bozma talebi reddedilmiştir.

Danıştay 4. Dairesince verilen 25.5.1998 tarih ve E. 1997/1734, K1998/2167 sayılı kararında “sahte ve kapsamı itibariyle yanıltıcı olduğu belirtilen faturalar için, bu faturaları alanın ve düzenleyenin ifadesine başvurulmadan, mali polis tarafından düzenlenen tutanağa dayanılarak re’sen vergi salınamaz” görüşü bildirilmiştir.

Danıştay 4. Dairesi’nin 23.2.2006 tarih E. 2006/63, K. 2006/283 sayılı kararında “bir firmanın gerçek dışı fatura düzenlediği ve gerçekte bir mal hareketi olmadığı konusunda yapılmış somut bir tespit bulunmadan, firmanın adresinde bulunmadığı gerekçesi ile, düzenlenen faturaların gerçeği yansıtmadığı sonucuna varılamayacağı” yönünde görüş bildirilmiştir.